

ΑΘΗΝΑΙΩΝ.

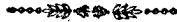
ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΝ

ΥΠΟ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ.

ΕΤΟΣ Α'. ΑΘΗΝΑΙ τὴν 1 Ἰανουαρίου 1858. ΦΥΛΑ. II

ΠΕΡΙ ΑΕΡΟΣΤΑΤΟΥ.

Η τύχη τοῦ Δαιδάλου καὶ Ἰκάρου δὲν εἶνε μῦθος· αἱ δομητικαὶ καὶ θαυμασταὶ τοῦ πτέρυγες, ἃς ὁ Ἀθηναῖος τεχνίτης, αἰχμάλωτος τοῦ βασιλέως Μίνωος, ἐφεῦρε πρὸς ἀνίκησιν τῆς ἐλευθερίας τοῦ, δὲν εἶνε μυθολογικὸν διήγημα. Ὁ σοφός, ὅστις κατεσκεύαζε χάλκινά καὶ μαρμάρινα ἀγάλματα περιπατοῦντα εἰς τὰς ὁδοὺς τῶν Ἀθηνῶν, ὁ ἀρχιτέκτων, ὅστις ᾠκοδόμησε τὸν λαβύρινθον τῆς Κρήτης, ἐγγεγραμμένον εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν ἑπτὰ θαυμάτων τοῦ κόσμου, καὶ ὅστις ἀνήγειρε τὰ τειχίσματα καὶ τὰς ἀγορὰς τῆς Μέμφιδος, ὄφειλε νὰ εὕρῃ πρῶτος τὸ μυστήριον τοῦ ἐν αἰθέρι πλοῦ. Ἡ φρίκη τῆς δουλείας, καὶ ἡ ἐπιθυμία τῆς ἐπαναλήψεως ἀπολοσθείσης ἐλευθερίας ἠνάγκασε τοὺς εὐτελειστέρους κακούργους νὰ ἐκτελέσωσι θαύματα ὑπομονῆς καὶ δεξιότητος. Διὰ τὴν μεγαλοφυῆ ἀνθρώπος, βυθισμένος εἰς τὰ βῆθη σκοτεινῆς φυλακῆς νὰ μὴ συναθροίσῃ ὅλας τὰς πνευματικάς του δυνάμεις, ἵνα θραύσῃ τὰ δεσμά του; Ἡ ἐπιστήμη ὀφείλει νὰ ἔχῃ ὡσαύτως τοὺς Σπαρτάκους τῆς.

Οἱ ἀρχαῖοι μᾶς προέλαβον κατὰ πάντα. Καίτοι ἀνοποφόρως ἀλαζόνες πρέπει νὰ τοὺς θεωρήσωμεν ὡς διδασκάλους μας, κατὰ τὰς τέχνας, τὰς ἐπιστήμας, καὶ τὰ γράμματα. Ὁ πολιτικ.

εμδς, ἐν τῇ δύσει, γεννᾶται ἤδη ἐν Ἀφρική καὶ Ἀσία ἔχει 27
 χιλιάδων εἰδῶν ὑπάρξιν. Οἱ ἄλλοι τοῦ ἑτέρου ἡμισφαιρίου, οἵτινες
 πύτυχσιν νὰ διατηρήσωσι τὰ εἶδη τῶν, τὰς θεσμοθεσίας τῶν
 καὶ τοῦ νόμου τῶν μᾶς διδάσκουν διὰ τῶν χρονικῶν τῶν, ὅτι
 αἱ ἀντιποιοῦμεναι παρ' ἡρῶν ἀνακαλύψεις εἶνε δι' αὐτοὺς νέαι
 πρὸ χιλιάδων εἰδῶν. Ὁ μοναχὸς Βίτσου, ἐπὶ πόστολός εἰς Καντῶν
 τῆς Κίνας περιέγραψε, εἰς ἐπιστολὴν τοῦ χρονολογουμένην ἀπὸ 5
 Σεπτεμβρίου 1694, ἥτοι πρὸ ἐξῆς περίπου αἰῶνος, πρὶν ἢ γίνῃ
 λόγος ἐν Γαλλίᾳ περὶ ἀεροστάτου, τὴν αἰώρτικὴν σφίρακα ἀφε-
 θείσης ἐκ Πεκίνου κατὰ τὸ 1306 κατὰ τὴν ἀνάδοξιν εἰς τὸν θρό-
 νον τοῦ αὐτοκράτορος Φι-Κιέν. Ἡ ἀφήγησις αὕτη, μεταφρασθεῖσα
 κατὰ γράμμα ὑπὸ τοῦ πατρὸς Βισσού, εἶνε ἰκανὴ πρὸς περιστο-
 λὴν τῆς ὑπεροφίης τῶν συγχερόνων μας.

Ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ Εὐρώπῃ αὕτῃ, καὶ ἀπὸ τοῦ 14ου αἰῶνος πολ-
 λοὶ σοφοὶ ἐξέρεασαν τὴν γῶμην, ὅτι διὰ μέσου οὐσίας κουφο-
 τέρας τοῦ αἵρος, περιχέχλεισμέτης, ἐντός σφίρακας, ἦτο δυνατόν
 νὰ καταλάβῃ τὸ ἀνώτερον τῆς ἀτμοσφίρακας μέρος. Μοναχὸς τις
 τοῦ Ἁγίου Λύγουστίνου — ἐπειδὴ οἱ μοναχοὶ, μετὰ δυστασεσκείας
 τῶν φιλοσόφων, ὑπῆρξαν ἢ οἱ σκαπανεῖς τῆς Γεωργίας, ἢ οἱ σκα-
 πανεῖς τῶν τεχνῶν, ἢ οἱ σκαπανεῖς τῶν ἐπιστημῶν — ὀνομαζό-
 μενο: Ἀλβέρτος Σαζῶνιος, ἐρανέρωσε τὴν ιδέαν ταύτην, εἰς ἣν προ-
 σφικρῶς ἐγκρίεται ἡ ἀνακάλυψις τοῦ Μοντγολφιέρου. Εἰσάγων ἀτμο-
 σφικρικὸν αἶρα, εἰς τὰς σφίρακας, ἐπρόθετεν οὗτος, τὰς κατεπί-
 βαζεν, καθ' ὃν τρόπον τὸ ὕδωρ εἰσδύων εἰς πλοῖον τὸ αὐρεὶ πρὸς
 τὰ κάτω.

Ἴδου πᾶσα ἡ θεωρία τῆς ἀεροστατικῆς.

Δύο αἰῶνας βραχύτερον, ὁ Πορτογάλλος Ἰησοῦτης Μενδόζας,
 καὶ ὁ Γερμανὸς Γιάσπιρος Σκῶτος, ἔθεσαν ἐν κοινῷ τὰς παρατη-
 ρήσεις καὶ προσπειθεῖς τῶν, καὶ συνέλαβον τὸ σχέδιον ἀληθοῦς
 αἵρου πλοῦ, διεθνομένου ὑπὸ ἰστίων, κωπῶν καὶ πηδαλίων.
 Τὰ δοκίμια ταῦτα οὐδὲως νύτύχσαν, καὶ ὅτε κατὰ τὰς ἀρχὰς
 τοῦ παρόντος αἰῶνος ὁ Γερμανὸς Δέγγεν, ἠθέλησε νὰ συμπληρώσῃ
 διὰ πτερόγων ὅτι ὁ Πορτογάλλος Ἰησοῦτης, καὶ ὁ φυσικὸς Σκῶ-
 τος ἀνεπιτυχῶς ἐπειρήθησαν, αἰθέριον ὁδοπορίαν, ἢ πτώσις τοῦ

προγγέλοι, καὶ τὸ Πεδίον τοῦ Ἄρως ἐν Γαλλίᾳ ἀντήχησεν ἐκ τῶν συριγμῶν καὶ εἰρωνειῶν τῶν ἀπευθυνομένων εἰς τὸν ἀτυχή Τεύτονα, ὅστις ἐπὶ τῇ ἀμοιβῇ χιλιάδων τινων φράγκων ὀλιγώρησεν τῆς τύχης τοῦ Ἰκάρου, καὶ τῶν συριγμάτων λαοῦ αὐστηροῦ πρὸς τοὺς ἀνοήτους ἀγύρτας.

Ἐν τούτοις ὁ Καρδάν, ὁ Φαβρύ καὶ πολλοὶ ἕτεροι φυσικοὶ παρακατέθεσαν ἐν τοῖς λόγοις των ἀξιολόγους παρατηρήσεις. Ὁ Ἰησουίτης Φραγκίσκος Λάνα, ἐπρότεινε, κατὰ τὸ 1680, τὴν κατασκευὴν σφαιρᾶς ἐκ λεπτοτάτου χαλκοῦ, ἐξ ἧς ἀφοῦ ἤθελον ἐξαγάγει ἅπαντα τὸν ἀέρα, ἥτις ἤθελε καταστῆ ἑλαφρότερη τῆς ἀτμοσφαιρας ἡμῶν καὶ ὁ Ἰησουίτης ἐξέφερε τὴν ἰδέαν ταύτην κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν ἀνακαλύψεων τοῦ Τορρίκέλα καὶ τῆς πνευματικῆς μηχανῆς.

Ἡ ἰδέα τοῦ αἰθερίου πλοῦ, ὡς πᾶς τις βλέπει, ἐπροχώρει ἀκαταπαύστως, καὶ ἐκάστη ἀνακάλυψις, κατ' ἐπιφάνειαν ὀλίγον ξένη εἰς τὴν ἀεροστατικὴν, προήγαγε τὴν ἐπιστήμην.

Ἐναπέκειτο εἰς τοὺς δύο ἀδελφοὺς, Ἰωσήφ καὶ Εὐστάθιον Μοντγολφιέρον, οὗχ' ἦττον συνδεδεμένους διὰ τῶν ἐπιστημονικῶν των κλίσεων ἢ ὅσον διὰ τοῦ αἵματος, νὰ ἐξετάσωσι, καὶ μετὰ ὄριμον σκέψιν νὰ ἐφραμδῶσι τὰς ἀμέρους τῆς ἀεροστατικῆς θεωρίας, ἢ μᾶλλον ἐξ ἀπασῶν τῶν διεσπαρμένων γνώσεων, ἐξ ὧν τῶν διακεχυμένων εἰς τὰ τῆς φυσικῆς εἰς βιβλία διδομένων, ἐξ ὧν τῶν δοκιμῶν νὰ φροντίσωσι τὴν θεμελίωσιν συστήματος, στηριζομένου εἰς πέτρην, ἥτις ἀντὶ νὰ ἐκθέτῃ εἰς κίνδυνον τοὺς ἐκτελεστάς της, ἤθελεν εἰσθῆαι ἀπ' ἐναντίας δόξα, καὶ τιμὴ εἰς τοὺς ὀρθοκλυμοὺς πλῆθους οὕτως εἰπεῖν φιλοσοφούντος (1). Ἐπειδὴ ἡμεῖς

(1) Ὁ Γερμανὸς Γάσπαρος Σκῶττος, ἠδυνήθη νὰ ὑψωθῆ τριακοστίας τινος ποδῶν, καὶ ἡ μηχανὴ, ἐφ' ἧς ὑπῆρχεν, ἐπεσεν ἐν τῷ μέσῳ χωρίου, τέσσαρας λεύγας μακρὰν τῆς πόλεως εἰς ἡν κατῶκει. Οἱ χωρικοὶ γοηθέντες εἰς τὴν θέαν ἀνθρώπου βαδίζοντος ἐν τῷ αἴρι, ἠθέλησαν νὰ τὸν καύσωσι ζῶντα, καὶ ἤρξαντο μάλιστα νὰ ἀνάπτωσι κλίβανον πρὸς ἐκτέλειαν.

ἀποβρίπτωμεν τὰ παιδαριώδη ἐκεῖνα διηγήματα, τοὺς ἀνεκδότους λήρους, δι' ὧν ὁ φιλολογικὸς φέρ' εἰπεῖν, βιομηχανισμὸς τρέφει τὴν μωροπιστίαν τῶν ἀφρόνων. Δὲν θέλομεν λαλήσει οὔτε περὶ τοῦ ὑποκαμίσου, ὅπερ θερμαινόμενον περιστρέφεται περὶ τὸ πῦρ, οὔτε περὶ τῆς περιρήμου ἐκείνης χαλκογραφίας, τὴν ἐμπνευσάσης τὴν πολιορκίαν τοῦ Γιβραλτάρ, οὔτε περὶ τοῦ χαρτίνου κέρατος τοῦ Εὐσταθίου Μοντυαλιέρου, οὔτε περὶ τοῦ παραλληλεπιπέδου τοῦ ἀδελφοῦ του Ἰωσήφ. Αἱ ἀνοησῖαι αὗται εἰσὶν κατάλληλοι νὰ κομῆσωσι τὰ συναξάρια τοῦ δωδεκάτου αἰῶστος, καὶ ἐν τούτοις ἐκείνοι, οἵτινες τὰς παρεδέχθησαν καὶ δι' αὐτῶν πληροῦσι τὰς ἐκθέσεις των, εἶνε δεινοὶ τὸ πνεῦμα, μικροὶ Σπινόζαι, οἵτινες πιστεύουν τὸν θεὸν ὑπὸ τὰς ἀγαθοεργίας τοῦ ἐφευρετοῦ, ὡς λέγει ὁ Λαφονταῖνος.

Οἱ Μοντυαλιέροι, πρὶν ἢ καταστῶσιν διακεκριμένοι, ἦσαν μαθηταὶ ἐπιμελεῖς. Ναὶ μὲν ὁ Ἰωσήφ ἔφυγεν ἐκ τοῦ Λυκείου τοῦ Τουρνὸν ἵνα πραγματοποιήσῃ ὄνειροπόλημά τι ἀνεξαρτησίας, ἐμφυτον εἰς τὴν κεφαλὴν τῶν νέων τῶν προικισμένων διὰ τινων προτερημάτων· ἀλλ' εἰσῆλθεν πάραυτα εἰς τὸ γυμνάσιον, καὶ ἐνησχολήθη μετ' ἀπεριγρέπτου ζήσεως εἰς τὴν σπουδὴν τῶν μαθηματικῶν. Ὁ Εὐστάθιος ἐσπούδασεν εἰς τὸ λύκειον τῆς Ἁγίας Βαρβάρας, ἐν Παρισίοις, ἐπέδωσεν εἰς τὰς πολιτικὰς καὶ μαθηματικὰς ἐπιστήμας, καὶ ἐξελθὼν τοῦ λυκείου εἰσῆλθεν ὡς μαθητὴς παρὰ τῷ Σουφλότῳ,

τῆς ἀνθρωποκτόνου ἀπογασείας των, ὅποταν ἄνθρωποι τοῦ ἐκλείπορος τῆς Βρανδεβούργης, διαβαίροντες κατὰ τύχην ἀπὸ τοῦ χωρίου τούτου, ἠλευθέρωσαν, διὰ τε τῆς ἰσχύος, καὶ τῆς βοηθείας ἐμφρόνων λόγων, τὸν δυστυχεῖ φουσκόν.

Ἡ ἀνόητος βαρβαρότης τοῦ ὄχλου ἐβράδυνε βεβαίως πρὸς τὴν τελειοποίησιν τῶν σφαιρῶν. Ἄλλ' οἱ Μοντυαλιέροι, δὲν ἐφοβοῦντο πλέον μὴ καῶσι ζῶντες ὑπὸ τῶν χωρικῶν. Μάλιστα οἱ γάλλοι χωρικοὶ ἤρχισαν, ἀπὸ τοῦ 1784, νὰ μὴ πιστεύωσι πλέον τὸν διάβολον, καὶ χάρις εἰς τὴν φιλοσοφίαν, μόλις σήμερον πιστεύουν εἰς τὸν Θεόν.

ἀρχιτέκτονι τῆς νέας Ἐκκλησίας τῆς Ἁγίας Γενεβίβας. Οἱ δύο Μοντγολφιέροι, βιθίως σπουδάσαντες, καὶ ἐπ' αὐτῶν εἰσέτι τῶν βιβρίων τῆς τάξεώς των, ἀναπτύσσοντες ἀδιακόπως ὁ μὲν εἰς καλύβην τινα τοῦ φορέζ, ὁ δὲ εἰς τι ἀνώγειον τοῦ προαστείου τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου ἐν παρισίοις, τὴν ποσότητα τῶν φυσικῶν αὐτῶν γνώσεων, δὲν εἶχον ἀνάγκην τῆς κινήσεως ὑποκαμίσου πρὸ τῆς φλογός, ὅπως φαντασθῶσι τὸν πλοῦν τοῦ αἰθέρος. Ὁ βιογράφος, ὅστις διηγείται τὴν χαρὰν τοῦ Εὐσταθίου, ἀναγνώσαντος τὸ σύγγραμμα τοῦ Πριεστλέη (Priesley) περὶ τῶν διαφορῶν εἰδῶν τοῦ αἰθέρος, καὶ ὅπερ τὸν παρεκίνησε νὰ εἴπῃ — ἀναμφιβόλως κατ' ἀνάμνησιν τῆς λέξεως τοῦ Ἀρχιμίδου *Εὐρον, εὐρον* — *Δυνάμεθα ἤδη νὰ πλέωμεν εἰς τὸν ἀέρα*, εἶνε πιθκνιώτατον καὶ μάλιστα ἀληθές.

Ἡμεῖς δὲν θέλομεν ἐπιμείνει εἰς τὰς ἰδιαιτέρας ἀποπειράς των δύο ἀδελφῶν, ἀλλὰ θέλομεν προέλθει πάραυτα εἰς τὸ πρῶτον ἐμβριθές πείραμα, ὅπερ ἐξετέλεσαν εἰς Ἀννονάην, τὴν 5 Ἰου-
νίου 1783.

Ἡ συσκευή ἦτον εἰς ὑβασμα ἐπιστρωμένον διὰ χάρτου, καὶ ἔχουσα 35 ποδῶν διάμετρον, ἐβάρυε 430 λίτρας, καὶ ἠδύνχτο νὰ φέρῃ φορτίον 400 λιτρῶν. Ἡ σφαῖρα φέρουσα ὀπὴν κάτωθεν, ἐπληρώθη ὑπὸ καπνοῦ ἀχύρων, ἐφ' ὧν πολλαχίς ἐρρίπτον ὀλίγον ξριον κεκομμένον, πρὸς παρχυωγὴν πυκνοτέρου καὶ ἀφθονωτέρου καπνοῦ. Ἡ σφαῖρα αὕτη ἀνυψώθη, ἐντὸς δέκα λεπτῶν, εἰς ὕψος χιλίων ποδῶν καὶ ἔπεσεν εἰς 7,200 ποδῶν ἀπόστασιν, ἀπὸ τοῦ μέρους ἐξ οὗ ἀνυψώθη. Τὸ πείραμα τοῦτο ἐπανέλαβον πάντες οἱ φυσικοὶ τῶν Παρισίων, καὶ ταχέως ἀνεγνώρισαν, κατὰ τὴν παρατήρησιν σοφοῦ τινος χυμικοῦ, ὅτι ἡ ἀληθὴς αἰτία τῆς ἀνυψώσεως τῆς σφαίρας, ἦτον ἡ διὰ τῆς θερμότητος διαστολὴ καὶ συστολὴ τοῦ βάρους τοῦ ἀέρος, καὶ οὐχί, ὡς διῆσχυρίζετο ὁ Μοντγολφιέρος, ἰδιαιτέρον ἀέριον παραγόμενον ἐκ τῆς φλέξεως τοῦ ἐρίου.

Μετὰ τρεῖς μῆνας ἀπὸ τοῦ πειράματος τοῦ ἐν Ἀννονάη, ἀνυψώθη ἐκ τοῦ μέσου τοῦ ἐν Παρισίοις Πεδίου τοῦ Ἄρεως, τὴν 25 Αὐγούστου, σφαῖρα ἐκ ταφετὰ ἐπισκευασμένη δι' ἐλαστικοῦ κόμμου, 12 ποδῶν διαμέτρου καὶ φέρουσα βάρους 25 λιτρῶν. Ἡ σφαῖρα, ἐλαφρὰ, καὶ χερίστα αὕτη σφαῖρα, πέριξ τῆς ὁποίας ἐκυ-

μάτιζε μεγαλοπρεπῆς ἡ Γαλλικὴ σιμυρία, ἔφθασεν εἰς δύο χιμίου λαιτὰ, εἰς ὕψος 3,000 ποδῶν, ἐγένετο ἀφαντος εἰς τὰ νέφη καὶ ἐπανέπεσεν, μετὰ τρία τέταρτα τῆς ὥρας, εἰς τι χωρίον καλούμενον Gonesse, ἀπέχον 5 λεύγας ἀπὸ Παρισίους.

Οὕτως ἀπ' ἀρχῆς κατέστταν δύο εἶδη ἀεροστατών ἤτοι τὰ πληρούμενα ὑπὸ θερμοῦ ἀερίου (Μοντγολφιέρια) καὶ τὰ πληρούμενα ἐξ ὑδρογόνου ἀερίου, ἅτινα πάραυτα ὑπῆρξαν ἐν χρήσει. Τὸ πείραμα τοῦτο, ἡ πρώτη αὐτῆ ἀεροστατικὴ ἐν Παρισίοις παράστασις, ἐδόθη συνεπείᾳ προϋποσχέσεως τοῦ Κυρίου Foujac de Saint-Font, καὶ τοῦ Charles καθηγητοῦ τῆς φυσικῆς ἐν Παρισίοις.

Κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον οἱ φίλοι τοῦ Μοντγολφιέρου προσεκάλεσαν αὐτὸν εἰς τὴν πρωτεύουσαν ἵνα ἐπαναλάβῃ τὸ πείραμα τῆς Ἀνοννάης ἐπὶ μεγαλειτέρας κλίμακος, καὶ ἐνώπιον κοινοῦ ἱκανῶς τεφωτισμένου. Ἄλλως ἡ ἐπιτυχία τοῦ Καρόλου ἦτον ἀρκετὰ ἰσχυρὸν κέντρον. Ὁ Μοντγολφιέρος ἔρθετεν.

Ὁ ἐφευρετὴς αὐτος εὐρίσκετο ἀκριβῶς ἀπέναντι τοῦ Καρόλου (Charles) εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν, εἰς ἣν ὁ Γουτεμβέργιος μετὰ τοῦ Σχέφφερ. Ὁ Γουτεμβέργιος ἔλοφε τὰ ἀλφραβητικὰ στοιχεῖον, ὁ Σχέφφερ τὸ ἔχουσεν, καὶ ἡμεῖς πάραυτα εἶπομεν, ἐδῶ ὅλη ἡ τυπογραφικὴ τέχνη.

Ὁ Μοντγολφιέρος μετὰ τῶν τεραστίων συσκευῶν του, καὶ τοῦ ἀχυρίνου καπινοῦ του, καθίστα τὰς ὁδοιπορίας ἐπικινδυνωδестаτάς, καὶ οὕτως εἰπεῖν, ἀδυνάτους. Ἐν τούτοις ὁ Κάρολος διὰ τῆς νέας κατασκευῆς, ἣν ἔδωκεν εἰς τὴν σφαιρὰν του, διὰ τὴν ἐνέργειαν, ἣν ἐξελέξατο ἵνα τὴν πληροῖ καὶ τὴν κηθιστὰ οὕτως ἀσφαλτεστέραν καὶ ταχυτέραν ἀνεδείκνυτο ὁ Σχέφφερ τῆς ἀεροστατικῆς.

Ὁ Μοντγολφιέρος λοιπὸν ἦλθεν εἰς Παρισίους. Ἐκεῖ δὲ εὗρε συνεργάτην πλήρη ζήλου καὶ ἀφοσιώτους, τὸν Πιλάτρην Ροζιέρου (Pilatre de Rozier) διευθυντὴν τοῦ Βασιλικοῦ Μουσείου. Τὴν 19 Σεπτεμβρίου 1783 ὁ Μοντγολφιέρος, συμβαηθόμενος ὑπὸ τοῦ Pilatre ἐπιχειρίτεν ἐνώπιον τῶν ἀνακτόρων τῶν Βερσαλλιῶν καὶ ἐπὶ παρουσίᾳ τῆς αὐλῆς, καὶ ἀπέβου λκοῦ τὴν πρῶτην ἐπὶ συνέ-

χομένης σφαίρας ἀνύψωσίν του. Οἱ δύο ὀδοιπόροι ἀνέβησαν τὴν κλίμακα, καὶ ὑψώθησαν εἰς πενήτηντα ποδῶν ὕψος, ἐπευρημοῦντος τοῦ πλήθους, καὶ ἐν μέσῳ τῆς στρατιωτικῆς μουσικῆς τῶν σωματοφυλάκων, καὶ τῶν γάλλων καὶ ἐλβετῶν φυλάκων. Ἡ ἱστορικὴ αὕτη σφαῖρα εἶχε 74 ποδῶν ὕψος καὶ 48 ῥῆκος. Τὸ σχέδιόν τῆς κατασκευῆς τῆς εἶχε δοθῆ ὑπὸ τοῦ Μοντγγολφιέρου, καὶ ἐπομένως ἔφερε τὸ ὄνομά του.

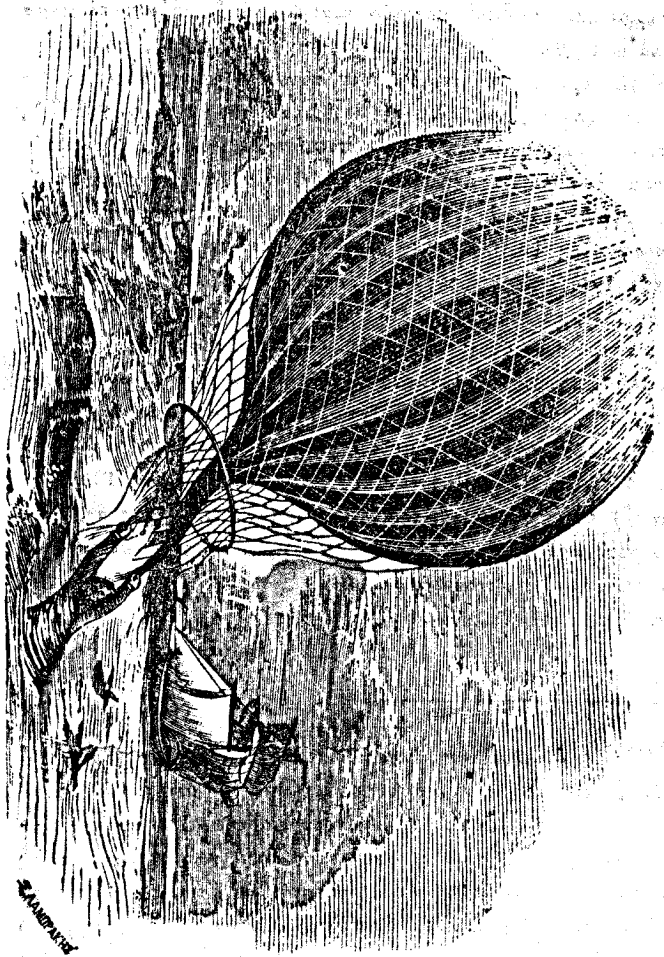
Τὴν 21 τοῦ μετὰ ταῦτα Ὀκτωβρίου, ὁ ἀκάματος καὶ θαρραλέος Πιλάτρης ἐπεχείρησε δι' ἐλευθέρως σφαίρας ὀδοιπορίαν ἐν τῷ ἀέρι. Ἐπιτύθη ἐτελείωσι τὸ ἔργον τῆς τερπνῆς φυσικῆς καὶ ἠργίζεν ὁ ἐπιστημονικὸς ἠρωϊσμὸς. Βεβαίως ἂν ἦτο πλέον τερατώδης σφαῖρα ἐκ ταπεινῆς συνεχομένη μετὰ τὴν γῆν διὰ παχέων σπάγγων, οὗς ἐβλεπέ τις ἀνυψουμένους καθέτως εἰς τὸν ἀέρα, ἀλλὰ κομψὸν ἀερόστατον, ὡραίου σχήματος, οὔτε πολὺ μέγα, οὔτε πολὺ μικρὸν, ὅπερ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν νέου Ἰάσωνο, ἐλάμβανε κατοχὴν ἐν τῷ διαστήματι ἐν ὀνόματι τῆς ἀνθρωπίνης διανοίας, καὶ ἐμέλλε νὰ προσφέρῃ εἰς τὴν ἐπιστήμην τὰ πεδία τοῦ ἀπείρου. Ὁ Πιλάτρης, ἐν τῇ κινδυνώσει του ἐπιχειροῦσι εἶχε συγκαίνωνος τὸν Κύριον Giroud de Ailette, καὶ τὸν μαρκήσιον Arlanques, ταγματάρχην τοῦ πεζικοῦ. Ἡ ὀδοιπορία διήρκεισεν εἰκοσι λεπτὰ μόλις, ἀλλ' ἀρκεῖ ἕνα ὄραον εἰς τὴν νέαν ἀνκάλυψιν τὴν ὡραίαν δόξαν, ἣτις ἀποκτάται μόνον διὰ τῆς καταφρονήσεως τοῦ κινδύου, καὶ τῆς ἀροβίας τοῦ θανάτου. Ὁ Πιλάτρης καὶ οἱ θαρραλέοι σύντροφοὶ του ὑπῆρξαν πάραυτα τὸ ἀντικείμενον τοῦ κοινοῦ θαυμασμοῦ. Τὰ οἰκήματά των ἐπολιορκήθησαν ὑπὸ πλήθους πλεονεχτικοῦ εἰς τὸ νὰ τοὺς βλέπῃ, νὰ τοὺς χαιρετᾷ, καὶ τοὺς ἐρωτᾷ. Ἐπεθύμει πᾶς τις νὰ γνωρίσῃ ἐκ τοῦ πλησίον τοὺς ἀνθρώπους τούτους, οἵτινες ἐγένοντο πολῖται τοῦ κράτους τῶν πτηνῶν, καὶ οἵτινες ἐζῆσαν, ἐπὶ ἐν τέταρτον, ζῶν ἱεράκων, γυπῶν καὶ ἀετῶν ἐπεθύμει πᾶς τις νὰ γνωρίσῃ τί ἐδοκίμασαν εἰς τὰ ἀξιοσημειότερα ὕψη καὶ αὐτῶν τῶν Ἄλπεων καὶ Πυρηναιῶν ἐπεθύμει τέλος νὰ μίθῃ ἐμπεριστατομένως τὰ τῆς ἀνυψώσεώς των. Ἀνεγενῆτο ἤδη ἡ πρὸς τοὺς ἀεροστάτας πίστις, καὶ οἱ μῦθοι τοῦ Κυβάνου καὶ Βουζεράκου ἐπλήρουν σελίδας τῆς ἱστορίας.

Ἡ ἀνύψωσις τοῦ Καρόλου καὶ Ροβέρτου ἐκ τοῦ κήπου τῶν Τουϊ-
 λριῶν, ἐπκυσε νὰ φλογίζῃ ἀπάντων τὰς κεφαλὰς καὶ νὰ ζαλίζῃ
 τὰ πνεύματα ὅτι, αἱ ἐρημερίδες, διὰ τῶν ἀληθῶν ἢ ψευδῶν διη-
 γήσεων τῶν παρεσκευάσαν τὸν φανατισμὸν τῶν ἀεροστάτων.
 Ἡ Ἀκαδημία τῶν ἐπιστημῶν, μέχρι τότε ἀπαθὴς καὶ σιωπηλὸς
 κριτὴς ἐν τῷ διαστήματι τῶν τελομένων Ἰπποδρομιῶν, ἐξῆλλα τῆς
 ληθργικῆς περιφρονήσεώς της, καὶ ἀπέειπε τὸν τίτλον τῶν ὑπε-
 ραριθμῶν μελῶν της εἰς τοὺς Κ. Μονγγολφιέρος, τὸν Κάρολον,
 τὸν Ροβέρτον, τὸν Πιλάτρην καὶ τὸν μαρκήσιον Ἀρλανδές. Καὶ
 ἡ Κυβέρνησις δὲ αὐτὴ ἐξετίμησεν καὶ ἐβράβευσεν αὐτούς.

Ὁ Κ. Μονγγολφιέρος ἔλαβε γράμματα εὐγενείας διὰ τὸν πα-
 τέρα του καὶ τὰ παράσχημον τοῦ Ἁγίου Μιχαὴλ δι' ἐαυτόν. Ὁ
 Κάρολος ἔλαβε αὐτάξιν δύο χιλιάδων φράγκων. Ὁ Κ. Ροβέρτος
 καὶ Πιλάτρης αὐτάξιν ἑκ χιλίων φράγκων ἕκαστος. Ὁ γυνναῖος
 μαρκήσιος Arlendes ἐνομιάσθη αὐταγματάρχης, καὶ ἔλαβε
 μετὰ τινὰς μῆνας τὸν σταυρὸν τοῦ Διοικητοῦ τοῦ βασιλι-
 κοῦ καὶ στρατιωτικοῦ τάγματος τοῦ Ἁγίου Λουδοβίκου, αὐτὸς
 ἦτον ἤδη ἱππότης.

Μέχρι τῶν τριάνοντα ἀναβαίνει ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐκτελεσθεισῶν
 ἐν Γαλλίᾳ ἀπὸ τοῦ 1783 μέχρι τοῦ 1791 ἀνυψώσεων σφαιρῶν.
 Ὁ θερμὸς οὗτος πυρετὸς δὲν ἤργησε νὰ διαχυθῇ ἐκ τῆς Γαλλίας
 εἰς τὰ ἄλλα μέρη τῆς Εὐρώπης, καὶ μέχρις αὐτῆς τῆς Ἀμερικῆς.
 Ἡ Ἀγγλία, ἡ Ἰταλία καὶ ἡ Ἀμερικὴ ἐπληθύνθησαν ἀεροναυτῶν
 ἄνευ σφαιρῶν. Καθ' ὅλη ταῦτα τὰ μέρη ἐτυπώθησαν φυλλάδια
 ὑπὲρ ἢ κατὰ τῶν ἀεροναυτῶν. Ἡ μανία τοῦ συστήματος τοῦ
 Lavoisier ἐν Γαλλίᾳ, αἱ ἐριδες περὶ τοῦ ἐρυθροῦ καὶ λευκοῦ ρόδου ἐν
 Ἀγγλίᾳ, αἱ διὰ μαχαίρας ἀμφισβητήσεις τῶν Δημοκρατικῶν ἐν
 Ἰταλίᾳ, αἱ σκυθρωπὰ μάχαι τῶν πτερῶν τῆς Ἀναμορφώσεως ἐν
 Γερμανίᾳ ἐφάνησαν κατώτερα τῆς μανίας τῶν σφαιρῶν.

Ὅπως δὴποτε ἡ ἀεροστατική, προτῆνεγκε πολυαριθμούς καὶ
 χρησίμους εἰς τὰς ἐπιστήμας ὑπηρεσίας. Ὁ Gay-Lussac καὶ ὁ
 Riolot, ὑπῆρξαν, τῇ βοθηίᾳ τῶν ἀεροστατῶν, οἱ ἀκριβέστεροι,
 καὶ οἱ ἐμπειρότεροι μετεωρολόγοι. Ὁ Blanchard εἰς Rouen καὶ
 εἰς Παρισίους, καὶ ὁ Quoyon-Morveau εἰς Dijon, ἐπροσπάθη-

Ἀερόστατον.

αν, διὰ παρασκευῆς ἀπλῆς καὶ εὐφυοῦς, νὰ καταλάβωσι τὸ μυστήριον καὶ τὴν διεύθυνσιν τῶν σφαιρῶν, νὰ διακόψωσι τὸ ρεῦμα ἢ νὰ ὠρεληθῶσιν ἐκ τῶν κυματίσεων, ἐκ τῆς κοίτης τοῦ ἀέρος, καὶ τῶν τροπῶν τοῦ ἀνέμου. Μετ' αὐτοῦ; ὁ κόμης Ἀδριανὸς Μιλάνος, Ἀλβανὸς καὶ Βαλλέτος διευθύνονται τῆς μηχανῆς τοῦ Ἰάβελ, ἐποίησαν εὐφυεῖ; ἀλλὰ μάταια ἀποπειρᾶς διευθύνσεως. Τὰ πειράματα τῶν σοφῶν ἐπικολούθησαν αἱ μεγαλαυχίαι τῶν μωρῶν καὶ ἀφρόνων καὶ ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ κατηγορίᾳ πρέπει νὰ θέσωμεν τὸν Testu Rrissy, ὅστις διέμεινεν ἐφ' ὄλην τριημιώδη νύκτα ἐντὸς τῆς σφαίρας τοῦ τὸν Δαρβιγγὴ ὅστις ὑψώθη μετ' ἄρκτου εἰς τὰ περίε τοῦ Κάδιξ, καὶ κατεβροχθίσθη ὑπὸ τοῦ τρομεροῦ του συντρόφου τὸν Γάλλον, ὅστις προσφάτως ἀπέθανεν εἰς Βορδῶ, καὶ ὅστις ἐρχίνοτο διὰ ζητεῖ τὸν θάνατον μετ' ἐπιθυμίας, ἣν ἠδύνατό τις νὰ καλέτη κυνισμόν ἀφοβίας. Δὲν θέλομεν φανῆ ἄδικοι θέτοντες μεταξὺ τῶν πλανωμένων τούτων ἱποτῶν τῆς ἀεραστατικῆς οὔτε τὸν ἀγαθὸν καὶ σώφρονα Βλανσάρδον (*) ὅστις πρῶτος διέτρεξε διὰ σφαίρας τὴν θάλασσαν, οὔτε τὸν νέον καὶ σοφὸν Πιλάτρην Ροζιέρον, οὔτινος τὸ ἀερόστατον ἦναψε, καὶ ὅστις ἀπώλετο ἐπὶ τῶν κρημνῶν τῶν ἀπωθούτων τὴν ὁρμὴν τοῦ Ὀκεανοῦ.

(ἀκολουθεῖ)

(*) Ὁ Βλανσάρδος ἀπώλετο τὴν 11 Ἰανουαρίου τοῦ 1785 ἔτους, ἔνεκα ἀπερισκεψίας του συνερώσας τὰς δύο μεθόδους. Ἡ σφαῖρα του πληρωθεῖσα ὑδρογόρου, ἐπῆρχε κάτωθεν ἀεροστατοῦ του Μοριγγο.λβρελείου ἐξογκωθέντος κατὰ τοὺς ἀνωτέρω περιγεγραμμένους τρόπους. Τὸ ἀερόστατον ἀνήφθη, καὶ ἐκ τούτου ἢ κάτωθεν σφαῖρα, καὶ ὁ δυστυχὴς ἀπέθανεν οὕτως ἐν μέσῳ τῶν φλογῶν εἰς τὸ διάστημα, οὔτινος ἐπῆρξεν εἰς τῶν πρώτων κατακτητῶν.

ΠΟΙΗΣΙΣ.

Τὸ ἐπόμενον ἄσμα, δι' οὗ ὁ λυρικώτερος τῶν Ἰταλῶν κατέστησεν ἀθάνατον τὴν ὠραιότητα τὴν πατρὸς Βρυκλουζαν, ἀποκαταστήσας ἐαυτὸν, μεταφράσθη ὑπὸ τοῦ Ζικουνθίου ποιητοῦ Σολωμοῦ. Οὐ δὲν δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν περὶ τῆς μεταφράσεως ταύτης. Νομίζομεν ὅμως καλὸν νὰ πύσῃ πλέον ἢ γλώσσα τοῦ ἄσματος τῆς Τριπολιτζᾶς *Τρία που λάγια κάθονται*, ὡς καταστάσῃ μάλιστα σήμερον, σχεδὸν ἀνυπόφορος. Τοῦτο βεβαίως συναισθάνονται καὶ πάντες οἱ ἐρασταὶ τῆς, οἵτινες ἤδη προσπαθοῦσι νὰ γράψωσι καὶ ὁμιλῶσιν οὐχὶ ὅπως κατὰ τὸν 18ον αἰῶνα, ἀλλ' ὅπως ἡ πρόοδος καὶ ἡ κοινωνία ἀπαιτῆ. Ἄν δέ τινες εἰπέτε ἐπιμένωσιν εἰς τοὺς ἀρχαίους χυδαῖσμούς, νομίζομεν ὅτι ἀπλῆ ἀμάθεια καὶ ἰδέαι στρεβλαὶ εἶναι ὁ λόγος τῶν. Ἀλλὰ ταῦτα λέγοντες δὲν κατακρίνομεν τὸν ποιητὴν, εἰς οὗ τὸν Ἕμνον καυχᾶται ἡ Ἑλλάς, ὡς ἐπίσης καὶ εἰς τινὰς στροφὰς τοῦ Λάμπρου του (διότι κίτοι μετὰ δύσπρεσκείας μας ὅμως τολμῶμεν νὰ τὸ εἰπώμεν, ὅτι πάντα σχεδὸν τὰ μέχρι τοῦδε φανέντα λοιπὰ ποιήματά του εἰσι μικροῦ λόγου) ἀλλὰ μάλιστα εὐγνωμονοῦμεν πρὸς αὐτὸν, διότι εἰς τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἡ ποίησις ἀνεφάνη εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ ἡ Ἐλευθερία προσῆλθεν εἰς τὴν πατρίον ἐττίαν. Μιμρόμεθα ὅμως τὸ σιγῆος τῶν μικροποιητῶν, οἵτινες θεωροῦσι ποίησιν λέξεις βραβερικὰς καὶ χυδαίας, καὶ ὅπου ὑπάρχει ἑλλειψίς αὐτῶν δὲν εὐρίσκουσι ποίησιν. Καὶ δυστυχῶς τοιαῦτα φρονοῦσιν ἀπῆντα τὰ τέκνα τῆς ἀδελφῆς Ἐπιτανήσου, καὶ τινες ἐκ τῶν ἀποβαλόντων τὸ αἶσθημα τοῦ καλοῦ ἐν Ἑλλάδι γερόντων. Καὶ διὰ μὲν τοὺς δευτέρους εἶνε δικαιολογία τὸ γῆρας, καὶ ἡ ἐξάμβλυσις τῶν αἰσθήσεων, ἀλλὰ διὰ τοὺς πρώτους, εἰς τὰ στέργα τῶν ὁποίων φρυάσσει ἡ ποίησις, καὶ ἡ πατρίς των ὑπῆρξε φωλεὰ μεγίστων ἀοιδῶν; Ἐν τῷ ἐπομένῳ ἄσματι ὁ ποιητὴς ἀπελπίζομενος ἀποφασίζει ν' ἀποθάνῃ εἰς τὸν τόπον, ἐνθ' εἶδε τὴν

Λαύραν· ἡ Λαύρα εἶνε τὸ ἀντικείμενον τῶν θερμοτάτων ποιήσεών
του, ἡ Λαύρα ἡ ἔμπροσθεν του, ἡ Λαύρα τὸ κέντρον τῆς λατρείας
του· συμπεραίνει δὲ ὅτι δικαίως ἐπιθυμεῖ ν' ἀναπαυθῆ ἐπὶ τοῦ
τόπου ἐκείνου.

ᾠδὴ Πιστάρχου.

ΝΕΡΑ καθαροφλοίσβιστα
Γλυκύτατα καὶ κρύα
Ποῦ μέγα ἀναγαλλιάζετο,
Ἡ κούγκριτη εὐμορφία.
Χλωρόκλαδα ποῦ ἀκούμβησε
Τ' ὠραιοῦ τῆς τὸ πλευρῶ,
Ἄνοιγεται ἡ ἐνθυμούμενη
Καρδιά με στεναγμό.

Καὶ σεῖς ποῦ ἀπὸ τὸν μόσχον σαε
Δροσόχορτα δροσάθη,
Ὁ κόλπος τοῦ φορέματος
Ὁ ἀγγελικὸς εὐφράθη,
Ἄερα ἱερὴ ποῦ με ἔσφιζαν
Τὰ μάτια τὰ λαμπρά,
Ἄκουστε τα παράποναι
Ποῦ κάμνω ὑστερινά.

Ἐάν νὰ σβυσθοῦν αἱ ἡμέραι μῶν
Διακρίζοντας μού μέλλει
Ἄπὸ τὸ πάθος τὸ ἄπειρον
Καὶ ὁ οὐρανὸς τὸ θέλει,
Μία χάριν ἡ βαρυόμοιρη
Ψυχὴ μου ἐπιθυμεῖ
Νὰ λάβῃ ἐδῶ τὸν τάφον τῆς
Καὶ ὁλόγυμνη νὰ βγῆ

Πικρός, πικρός ο θάνατος,
'Αλλά δέν είναι τόσο
'Εάν τίτοιχα ελπίδα τῆς ψυχῆς
'Εγώ 'μπορῶ νά δώσω,
Γιατί ποῦ νά ἔρη ἡ δυστυχῆς
Περσότερη ἡτυχῆς
Γιά νά γδυθῇ τὰ κόκκαλα
Τὰ μέλη τ' ἀχαμνά ;

Ἰσως καιροί θε νά ἴθουνε
Ποῦ δέν θά με μίσσησῃ
Ἡ ωραιότης ἡ ἀσπλαχνη
Καί θά ξαναγυρίσῃ
Στόν τόπο ποῦ μ' ἀπάντησε
Τῆς μέρα τὴν ἱερά
Καί νά με ἰδοῦν τὰ μάτια τῆς
Θά δείξει ἀπεθυμιά,

'Αλλά σταῖς πέτραις βλέπουσα
Τὸ ὑπερινό μου χῶμα
Θ' ἀνοίξῃ ἀναστενάζουσα
Ἐστὶ γλυκὰ τὸ στόμα,
Ὅπου γιά κάθε ἀμάρτημα
Θε νά συγχωρεθῶ
Στενέβοντας με δάκρυα
Ὡραῖα τὸν οὐρανό.

Ἄνοιξ θυμοῦμαι ἐπέφτανε,
Ἄπ' τὰ κλωνάρια πλῆθος
Συρμένα ἀπὸ τὸν ἔρωτα
Στὸ μαλακό τῆς στῆθος,
Κ' ἔστεκε με ταπεινῶσαι
Εἰς τόση δόξα αὐτῆ

Ὁδὸ λαμπρῆ, ὀλοστολίστη
 Ἀπ' τὴν ἀνθεβόλῃ.

Καὶ ποῖο ἀπ' τ' ἀνθία εὔναξαι
 Ἐπάνω στὴν ποδιά της
 Ποῖο στὰ μαργαριτόπλεκτα
 Λαμπρόξανθα μιλιά της,
 Στὴν ὄψιν ποῖο τοῦ ρεύματος,
 Τοῦ λευκαδίου, καὶ ποῖο,
 Λὲς κ' ἔλεγε ἀεροπνέοντας,
 Ὁ ἔρωρ εἶναι ἐδῶ.

Πότεις φοραῖς τὸ πνεῦμα μου
 Ἄπο τρομάρα ἐπίασθη
 Καὶ τούτη, ἐτούτη, ἐφώνηξαι,
 Στὸν οὐρανὸν ἐπλάσθη.
 Διότι ὄλα τό-ε μου ἔκαμαν
 Τὰ φρένα ἐκστατικά,
 Τὸ σῶμα, τὸ χαμόγελο,
 Τὸ πρόσωπο, ἡ λαλιά.

Καὶ τόσο αὐτὰ μ' ἐκρύβανε
 Στὰ μάτια τὴν ἀλήθεια,
 Ποῦ λὲς καὶ πότεις ἀνέβηκα
 Ποῖος μ' ἔδωκε βυθίθεια.
 Θυμῶντας ὅπως ἔλαβα
 Οἰκία στὸν οὐρανὸ
 Κ' ἐγὼ ἀπὸ τότε ἀνάπαυσι
 Δὲν βρίσκω παρ' ἐδῶ.

Καὶ σὺ καὶ σὺ τραγοῦδι μου
 Ἄν σ' εἶχε ὁ νοῦς μου φθάσῃ
 Νὰ σὲ στολίσῃ ὡς ἤθελε
 Τῶρ' ἄφινες τὰ δάστη,

Κ' ἐπρόβηναι: τὰ λόγια σου
 Στὸν κόσμον θάρρετά,
 Ἄλλὰ μὴν τὰ: κ' ἀπόμεινε
 Μ' ἐμὲ στὴν ἐρημιά.

ΔΙΑΦΟΡΑ.

Ἡ Αὐγή ἐπελίβετο ξένων ἔργων. Ἀντὶ τὴν ἀναγγέλλη νέα, διηγεῖται ἀστεία· ἀντὶ νὰ γνωστοποιῆ τὰς ἀφίξεις καὶ ἀνχωρήσεις τῶν πλοίων εἰς τὸ μικρὸν τῆς σώμα σκῶνει διηγήματα. Καὶ δὲν ἀρκεῖται εἰς ταῦτα, ἀλλὰ περιρριζιάζει ὡς ἀγνωστα, ἀστῆτα πρὸ πολλοῦ διὰ τῆς τελευταίας, σελίδος, τοῦ Ἀθηναίου καθιστάμενα γνωστά. Καὶ ἵνα μὴ ἀνατρέχωμεν μακρύτερον, εἰς τὸ προχθεσινὸν τῆς φύλλον τρία τῶν ποιημάτων τῆς εἶνε σχεδὸν κατὰ λέξιν ὁμοία πρὸς τὰ πρὸ δύο μηνῶν δημοσιευθέντα ὑπὸ τοῦ Ἀθηναίου. Πρατηροῦντες ταῦτα προτρέπομεν αὐτὴν νὰ μὴ ἐπευβαίνη εἰς ξένα ἔργα, παρχνωρίζουσα τὸν προορισμὸν τῆς. Ἡδύνατο νὰ δημοσιεύῃ ἀνέκδοτα τῆς ἡμέρας, ἐν αὐτῇ τῇ πρωτεύουτῃ συμβαίοντα, ἐφ' ἡ μάλιστα τῶν τοιούτων ὑπάρχει πλησμονή. Μόνον τὰ ἐν τῷ θεάτρῳ καὶ ταῖς Βουλαῖς παρατράγωδα, ἡδύνατο καθ' ἑκάστην ἐβδομάδα 20 Αὐγὰς νὰ γερμίσωμεν. Ἐν ταῦτοις ὡς πρὸς τὴν ἄλλην ὕλην ἐπαρνοῦμεν τὸν συντάκτην αὐτῆς διὰ τὴν ἐπιμέλειαν καὶ προσοχὴν, ἣν καταβάλλη περὶ τὴν συλλογὴν τῆς, ἀναγγέλλουσα πολλάκις διαφόρους πολιτικὰς εἰδήσεις, πρὸ πασῶν τῶν ἑτέρων ἡρημερίδων, καὶ ὠρελοῦσα τὸ ἐμπόριον διὰ τῶν ἀγγελιῶν τῆς.

— Κατ' αὐτὰς ἡλθ.ν εἰς Ἀθήνας ἐξ Ἰατρῶν ὁ φιλογενέστατος Ἀρχιμανδρίτης Εὐγένιος Δάγκος. Ἡ φιλοπατρία καὶ ὁ ὑπὲρ τῆς Ἑλληνικῆς προόδου ζήλος του δι' ἄδρων πολλάκις συνεισφορῶν ἐπεδείχθησαν· ὅθεν πιστεύομεν ἤδη ὅτε εὐρίσκειται ἐντὸς αὐτῆς τῆς Ἑλλάδος, καὶ τοσοῦτον τέρεπται ἐκ τῶν ἀκτίων τοῦ ἐλευθέρου τῆς ἡλίου, ὅτι λαμπρότερα δαίγματα μέλλουσι νὰ προσηυθῶσι εἰς τὴν

ἀρχαῖα. Ὡς μαθητόμενος δὲ μέλλει νὰ μείνῃ ἐντὸς ἡμῶν περὶ τοῦ
 θύο περὶπου μῆνας, καὶ μετὰ ταῦτα νὰ μεταβῇ εἰς τὸν ἕτερον τῆς
 φύσεως παράδεισον, εἰς τὴν ὠραίαν Ἰταλίαν.

ΑΣΤΕΙΑ.

—Πρὸ πολλοῦ ἐζήτησα νὰ πληροφορηθῶ διὰ ποίαν αἰτίαν
 θέτουσιν ἐπὶ τῆς ἀκρας τοῦ κωδωνοστασίου μᾶλλον ἀλέκτορα ἢ
 ὄρνιθα, καὶ νομίζω ὅτι τὴν εὐρον, ἔλεγεν ὁ κωνδηλανάπτης ἐνορίας
 τινος· καὶ εἶνε ὅτι ἐὰν ἤθελον θέσει ὄρνιθ, ὁπόταν ἐμελλε νὰ
 γενήσῃ τὰ ὡς ἤθελον διαρρύαγῃ πίπτοντα κατὰ γῆς.

—Εὐγενής τις τῆς αὐλῆς τοῦ Λουδοβίκου 14ου παίζων τὸ
 σικέτο ἠνοχλεῖτο πολὺ ἐκ τῆς ἐπιμονῆς ἀνθρώπου ἀγνώστου καὶ
 ὀχληροῦ τοῦ νὰ μείνῃ ὀπισθὲν του καὶ νὰ παρατηρῇ τὸ παιγνίδι
 του· Τέλος ἐξάγει τὸ μανδῆλιόν του, καὶ τὸν ἀπομύσει, ἀλλ' αἰ-
 φνης οἰοῖ εἰς ἐαυτὸν συνερχόμενος, α Συγγνώμη, τῷ εἶπε, κύ-
 ριε, ἀλλ' εἶθε τόσον πλησίον μου, ὥστε ὑπέλαβον τὴν ρίνα σου διὰ
 ρίνα μου. »

—Κατὰ τὸ 1795, ἀκούσας τις νὰ λέγῃσι ὅτι ὁ στρατηγὸς εἶχε
 λάβει πέρβεϋκαν, ἠρώτησε ποῦ κεῖται αὐτὴ ἡ πόλις. Γέρον στρα-
 τωτικὸς ἀπεκρίθη: Περίεργον, ἐπὶ τοῦ αὐχένος ».

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ.

Ἔνεκα τῶν παρεμπεισασῶν ἐορτῶν καὶ τῆς προσπαθείας τοῦ νὰ
 ἐκδοθῇ τὸ φύλλον κατὰ τὴν ἀ. τοῦ νέου ἔτους, ἐξεδόθη κατὰ τὸ
 ἡμῖς. Καὶ τὴν ἔλλειψιν τυχύτην θέλομεν ἀναπληρώσει προσεχῶς.

Τοῦ λοιποῦ δὲ θέλει ἐκδίδεται κατὰ πᾶσιν 1. καὶ 15 ἐκάστου
 μηνός.

Ο ΜΑΖΕΠΠΑΣ.

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ ΒΥΡΩΝΟΣ)

1.

Ἦτο μετὰ τὴν φοβερὰν τῆς Πουλτάβας ἡμέραν, καθ' ἣν ἡ τύχη ελησμώνησε τὸν Σουηδὸν Βασιλέα· ὄλον τὸ κύκλω ἕδαφος ἐκάλυπτον πτώματα στρατιωτῶν, ἅτινα δὲν ἐμελλον πλέον γὰ πολεμῆσαι καὶ νὰ χύσωσι τὸ αἷμά των. Ἡ ἰσχὺς καὶ ἡ δόξα τοῦ πολέμου, ἄστατοι θεοὶ, ὡς καὶ οἱ κενόδοξοι αὐτῶν θιασώται, εἶχον αὐτομολῆσαι πρὸς τὸν νικηφόρον Κζάρον, καὶ τὰ τεῖχη τῆς Μόσχας ἠγείροντο ἀπὸξ ἔτι ἀβλαβῆ, μέχρι οὗ φρικώδης καὶ ἀπαισιὰ ἡμέρα, μέχρις οὗ ἔτος ἀξιομνημονευτότερον, ἤθελε τέλος φωτίσει τὴν σφαγὴν ἰσχυροτέρου ἐχθροῦ, τὸ αἷτχῶ· ὑψηλοτέρου ὀνόματος, φοβερώτερον ναυάγιον, βαθύτεραν πτώσιν, κρότον κεραυνοῦ, ἐνταψύχοντος καθ' ἑνὸς ἀνθρώπου καὶ διασεισάντος τὴν οἰκουμένην ὀλόκληρον.

2.

Τοιαύτη ἦτον ἡ μοῖρα· ὁ Κάρολος πληγωμένος εἶχε διδαχθῆ τὴν φυγὴν· νύκτα καὶ ἡμέραν ἐπλανάτο φυγὰς διὰ τῶν πεδιάδων καὶ τῶν ποταμῶν, βαμμένος μὲ τὸ αἷμά του καὶ τὸ αἷμα τῶν ὑπάρχων του· διότι χιλιάδες ἀνδρῶν κατεσφύροντο, ἵνα ὑποθίψωσι τὴν φυγὴν ἐκείνην καὶ οὐδεμία ἠγείρετο φωνὴ πρὸς ἔλεον τῆς φιλοδοξίας κατὰ τὴν αἱματωτὴν ἐκείνην ὥραν, ὅτε ἡ ἰσχὺς δὲν ἦτο πλέον ἐπίφοβος εἰς τὴν ἀλήθειαν· ὁ ἵππος τοῦ φοβεύεσθαι, ὁ

Γιέτας τῷ προσφέρει τὸν ἰδικόν του, — καὶ ἀποθνήσκει αἰχμάλωτος τῶν Ρώσων· κ' ἐκεῖνος ὅμως ὑποκύπτει τέλος ἀφοῦ καρτερικῶς πολλὰς διέτρεξε λεύγας, καὶ μάτην ἀπέκαμεν εἰς τοὺς μυχοὺς τῶν δασῶν, ὑπὸ τὸ ἀπομειμακρυσμένον φέγγος τῶν πυρῶν τῶν φρουρῶν καὶ τῶν περικυκλούντων αὐτὸν ἐχθρῶν, ἐκεῖ πρέπει ν' ἀναπαύσῃ βασιλεὺς τὸ κεκμηκὸς σῶμά του. Τοιαῦται λοιπὸν εἶναι αἱ δάφραι καὶ ἡ ἀνάπαυσις, δι' ἣν ἀγωνίζονται τοσοῦτον τὰ ἔθνη; Ὅτε τέλος ἀπέκαμεν ἡ φύξις, ἀπέθεσαν αὐτὸν εἰς τοὺς πόδας δένδρου τινός· πεπηγὸς εἶνε τὸ αἷμα τῶν πληγῶν του· ἐκλελυμένα εἶνε τὰ μέλη του· ψυχρὰ καὶ σκοτεινὴ εἶνε ἡ νύξ· ὁ φλέγων τὸ αἷμά του πυρετὸς ἀρνεῖται εἰς αὐτὸν καὶ τὸ πρόσκαιρον δῶρον ὕπνου δραπέτου, καὶ ὅμως ὑπαφέρει βασιλικῶς τῆς μοίρας του τὴν δυσμένειαν, καὶ κατὰ τὴν θλιβεραν ἐκείνην στιγμήν καὶ τὰς ὀδύνας αὐτὰς καθίστησιν ὑποταγεῖς του, διατάσσων εἰς αὐτὰς σιωπὴν καὶ ὑπακοήν, ὡς ποτὲ εἰς τὰ κυκλούντα αὐτὸν ἔθνη.

3.

Μικρὸν σῶμα ἀρχηγῶν τὸν συνοδεύει ὀλίγα, — φεῦ! — λείψανα, διχφυρόντα τὴν καταστροφὴν μίξας μόνης ἡμέρας· τὸ μικρὸν ὅμως ἐκεῖνο σῶμα εἶνε ἠρωϊκὸν καὶ πιστόν· ἐξαπλοῦνται πάντες χαμαί, κητιφρεῖς καὶ σιωπηλοὶ, πλησίον τοῦ μονάρχου καὶ τοῦ ἵππου του· ὁ κίνδυνος ἀρομοιεῖ τοὺς ἀνθρώπους πρὸς τὰ κυήνη καὶ ἡ ἀνάγκη αὐτοὺς πρὸς ἀλλήλους· μεταξύ αὐτῶν εἶνε καὶ ὁ Μαζέππης, ὁ ἀρχηγὸς τῆς Οὐκραίνης, ἀτάραχος καὶ ἀτρόμητος· παρασκευάζει τὸν κλίνην του ὑπὸ γηρικὴν καὶ ῥωμαλέαν ὡς αὐτὸς δρῦν. Πρῶτον ὅμως, καίτοι κηταπεπονημένος ἐκ τῆς μικρᾶς ἐκείνης πορείας ὁ ἡγεμὼν τῶν Κοζάκων, φροντίζει περὶ τοῦ ἵππου του, ἐτοιμάζει αὐτῷ φυλλίνην στρωμνὴν, κτενίζει τὴν χαίτην του καὶ τὸ τρίγωνμά του, λῖπει τοὺς ἱμάντας του, ἀφαιρεῖ τὸν χαλινόν του, καὶ χαίρει βλέπων αὐτὸν τρώγοντα· — διότι φοβεῖται εἰσεῖτε, μὴ ὁ κεκμηκὸς ἵππος του ἀρνηθῆναι φάγη ὑπὸ τὴν νυκτερινὴν δρότον· ἀλλ' ἔτο ῥωμαλέος κ' ἐκεῖνος ὡς ὁ κύριός του, ἀδία-

φορῶν περὶ στρωμνῆς καὶ τροφῆς. Ἦτο ζωηρὸς συγχρόνως καὶ πεθινός· ὅ,τι ἔπρεπε νὰ πράξῃ τὸ ἔπραττε· λασιύχην, εὐκίνητος καὶ εὐρωστος, ἔφερε τὸν κύριόν του ὡς ἀληθῆς ταρταρικός κέλης, ὑπήκουεν εἰς τὴν φωνὴν του, ἤρχετο ἅμα τὸν ἐκάλει, καὶ ἐν μέσῳ πλ. θους ὀλοκλήρου τὸν ἀνεγνώριζεν· ὑπὸ ἑκατομμυρίων ἀνθρώπων καὶ ἀν. περιεκυκλοῦτο, — νύκτα ζορερὰν καὶ ἀναστρον, — ἀπὸ τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου, μέχρι τῆς ἀνατολῆς του—, ἤθελεν ἀκολουθεῖ οὗτος ὁ ἵππος ὡς νεβρός, τὸν κύριόν του.

4.

Ἐκτείνει μετὰ τοῦτο χαμαὶ ὁ Μαζέππας τὸν μανδύαν του καὶ ἀποθέτει τὴν λόγχην του παρὰ τὸ στέλεχος δρυός· ἐξετάζει ἀν τὰ ὄπλα του ἦνε ἐν καλῇ καταστάσει, ἀν δὲν ἔπαθον ἐκ τῆς μακρᾶς πορείας τῆς ἡμέρας ἐκείνης, ἀν ὑπάρχῃ ἡ πυρῖτις εἰς τὴν ἑστίαν, ἀν ὁ λίθος προσδέεται στερεῶς εἰς τὸν λύκον· φέρει τὴν λ. ἄρα ἐπὶ τῆς λαβῆς καὶ τοῦ κολοῦ τοῦ ξίφους του, παρατηρῶν μήπως ἐβλαψεν τὴν ζώνην του· τότε δὲ τέλος, ὁ σεβάσμιος πολεμιστῆς σύρει ἐκ τοῦ μαρσίπου του καὶ τῆς καντίνης (cantine) αὐτοῦ τὰ εὐτελεῆ του ἐρόδια καὶ προσφέρει αὐτὰ ἐξ ὀλοκλήρου, ἢ ἐν μέρει πρὸς τὸν μονάρχην καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν μὲ πολὺ ὀλιγωτέρας ἐθιμοτυπίας ἢ ὅσας ἤθελε μεταχειρισθῆ εἰς συμπόσιον αὐλικός τις· ὁ Κάρολος μειδιῶν συμμερίζεται ἐπὶ στιγμὴν τοῦ λιτοῦ ἐκείνου δείπνου, προσποιητῆν ἐπιδεικνύμενος φαιδρότητα καὶ ὑπέροχος φαινόμενος τῶν πληγῶν καὶ τῆς συμφορᾶς αὐτοῦ συγχρόνως, καὶ λέγει πρὸς αὐτόν· « Ἐξ ὅλου τοῦ στρατοῦ μας, κίται συγκειμένου ἐξ ἀνδρῶν κκρετοθύμων καὶ σιδηροχείρων, ἐπίσης εἰθισμένων εἰς τοὺς ἀκροβουλιτοὺς καὶ εἰς τὸν δρόμον καὶ εἰς τὴν προνομίαν, οὐδεὶς, εἴμαι βέβαιος, ὀλιγώτερα εἰπὼν, κατώρθωσε περισσότερα, ἢ σὺ Μαζέππα ! Οὐδέποτε, ἀπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἐράνη ἐπὶ τῆς γῆς ζεύγος, τόσον καλῶς συνηρμοσμένον, ὡς ὁ βουκέφαλός σου καὶ σὺ· ὅλη τῆς Σκυθίας ἡ δόξα ἀρεῖται νὰ κλίνη γόνυ ἐνώπιον τῆς ἰδικῆς σου, ὅταν πρόβηται νὰ πεδύσῃς πεδιάδας καὶ ποταμοὺς μὲ τὸν ἵππον σου. — « Κατάρχτον τὸ εχο-

λεῖτον, ἀπεκρίθη ὁ Μαζέππας, ὅπου ἔμαθον νὰ ἰππεύω! — « Διαπῆ, γτραιὲ Ἐτμάννε ὑπέλαθεν ὁ Κάρολος, ἀφοῦ τόσον καλῶς ἐδιδάχθης αὐτὴν τὴν τέχνην; — « Ἦθειλον μακρηγορήσει, εἶπεν ὁ Μαζέππας, καὶ ἔχομεν εἰσέτι πολλὰς λεύγας νὰ διατριξώμεν, καὶ πολλὰς μάλιττα νὰ ρίψωμεν βολὰς ἐναντίον δεκαπλασίου ἐχθροῦ, πρὶν ἢ δυνηθῶσιν οἱ ἵπποι μας νὰ βροσκήσωσιν ἐν ἀνέσει πέραν τοῦ ταχύρροου Βορυσθέου; καὶ τὰ μέλη σας, Μεγαλειότατε, θὰ ἔχωσιν ἀνάγκην ἀναπαύσεως· θὰ χρησιμεύω ὡς φοροῦρά εἰς τὸν στρατόν σας ρ. — « Θέλω νὰ μοῦ διηγηθῆς, εἶπεν ὁ Σουηδὸς μονάρχης, αὐτὴν τὴν ἱστορίαν, [ἴσως μοῦ ἐπιφέρῃ τὸ εὐεργέτημα τοῦ ὕπνου, καθότι μάτην τὸν ἐπικιλοῦνται τὴν στιγμὴν αὐτὴν οἱ ὀφθαλμοί μου ρ.

— Ἐπὶ λοιπὸν, μὲ τοιαύτην ἐλπίδα ἀνατρέχω, Μεγαλειότατε, τὸ νῆμα τῶν ἐβδομηκονταετῶν μου ἀναμνήσεων. — Ἦμην, νομίζω — ἦμην, ναί, — εἰς τὸ εἰκοστὸν μου ἔαρ· — ἐβασίλευε τότε ὁ Κασιμίρος — ὁ Ἰωάννης Κασιμίρος, — ὑπῆρχε ἀκόλουθός του ἕξ ἔτη κατὰ τὴν νεκράν μου ἡλικίαν· ἦτο σοφὸς μονάρχης· ἐκεῖνος, μὰ τὴν ἀλήθειαν! καὶ δὲν ὁμοίειε πιστῶς τὴν μεγαλειότητα σας· δὲν ἤγειρεν αὐτὸς πόλεμον, αὐτὸ κατέκτη βασίλειαν, διὰ νὰ τ' ἀπολέσῃ πάλιν· καὶ ἐκτός τῆς μετὰ τῆς Βαρσοβικῆς διατῆς φιλονεικίας του, ἡ βασίλειά του παρῆλθεν εἰς ὄλιγα ἀπρεπῆ ἄργιαν. Εἶχεν ὅμως καὶ αὐτὸς τὰς μερίμνας του, ἠγάπη τὰς θούσας καὶ τὰς γυναῖκας· καὶ τόσον ἀλλόκοτοι εἶνε ἐνίοτε αὐταί, ὥστε τὸν ἔκαυνον πολλάκις νὰ ἐπιθυμῇ τὸ πεδίον τῆς μάχης· ἀλλ' ἅμα παρήργε· ἡ ὀργή του ἐλαμβάνε πάλιν ἄλλαν ἐρωμέγην, ἢ νέον βιβλίον· ἔπειτα ἐδίδο λιμπρά; ἐορτάς· ἡ Βαρσοβία ὀλίγκηρος συ ἔρρεεν εἰς τὰ ἀνάκτορά του, ἕνα θαυμάσιον τὴν μεγαλοπρεπῆ αὐλήν του καὶ τὴν ἡγεμονικὴν μεγαλειότητα τῶν κυριῶν καὶ τῶν μεγιστάνων του. Ἦτο ὁ Σολωμών τῆς Πολωνίας· οὕτως ἐλάλουν αὐτὸν οἱ ποιηταί, ἐκτός ἐνός· μόνου, ὅστις μὴ λαμβάνων σὺνταξίω, ἔγραψε σάτυραν, κευχόμενος· ὅτι δὲν ἐγνώριζε νὰ κολικεύε. Ἦτον ἐκεῖνη αὐτὴ δημοσίων ἀγῶνων καὶ θαυματοποιῶν, ὅπου ἕκαστος ἐπρωπάθει νὰ στιχουργῇ· κ' ἐγὼ αὐτὸς ἠγάπησα πρὸς ὀλίγους στιχοῦς, καὶ ἐπέγραψα τὸς ὀδὰς μου α ὁ

ἐν ἀπελευσίᾳ Θύρας *. Ἰπτοχε τότε καὶ παλατινοί τις, κόμης ὑψηλῆς καταγωγῆς, πλούσιος ὡς μεταλλεῖον ἄλιτος ἢ ἀργύρου (1) ἦτο ἀλαζών, καθὼς εὐκόλως ἐννοεῖτε, ὡς ἂν εἶχε καταβῆ ἀπὸ τὸν οὐρανόν· ὀλίγοι ὑπὸ τὸν θρόνον ἄνθρωποι ἦσαν εὐγενέστεροι καὶ πλουσιώτεροί του· ἀδικόπως δὲ θεωρῶν τοὺς θησαυρούς του καὶ τὴν γενεαλογίαν του ἀπκριθιῶν, κατήντησεν ἐπὶ τέλους νὰ φαντάζηται, ἀγνοῶ ἐκ τίνος τῶν ἰδεῶν του συγχύτως, διὴ ἢ ἐξ αὐτῶν τῶν πραγμάτων ἀξία του ἀνῆκεν εἰς τὸ ἀτομόν του καὶ μόον· τὴν γνώμην του ταύτην δὲν συνεμερίζετο ἡ γυνὴ του· ἦτο τριάκοντα ἔτη νεωτέρα αὐτοῦ, καὶ καθ' ἑκάστην ὁ ζυγὸς του καθίστατο βαρύτερος δι' αὐτὴν ὥστε, τέλος πάντων, ἀγνοῶ μετὰ πόσης εὐχῆς, ἐπιδαί, φόβους, δάκρυά τινι, ὡς ἀποχαιρετισμὸν πρὸς τὴν ἀρετὴν, εἶα ἢ δύο τετραγαγμένους ὄνειρους, θλέμματά τινι βρῆθόντα ἐπὶ τῆς Βαρσοβικῆς νοσοκίτης, ἀσμάτιά τινι καὶ χοροῦς, ἀνέμεινε τὰς συνήθεις περιπετείας, τὰς εὐτυχίαις ἐκείνας συμπτώσεις, αἵτινες καθιπτῶσι τόσον τρυφερὰ καὶ τὰς ψυχροτέραις κυρίας, ὅπως ἐροδίση τὸν κόμητά της διὰ νέων τέτλων, ὅστινες, ὡς λέγεται χρησιμεύουσιν ὡς εἰσητήριον διὰ τὸν οὐρανόν, καὶ δι' οὗ, παράδοξον τῇ ἀληθείᾳ, σπανίως ἐγκυκλιῶνται οἱ τὰ μάλιστα αὐτοῦ, ἀξιωθέντες. —

5.

Ἦμην τότε ὠραῖον μεράκιον· ἃ μοὶ συγχωρηθῆ νὰ εἶπω ἐβδομηκοντούτης ἤδη, διὴ εἰς τὴν νεότητά μου πολλὰ ὀλίγοι ἐκ τῶν αὐλικῶν της ἱπποτικῶν, νεκίσκοι ἢ ἄνδρες ἠδύναντο νὰ μοὶ διαφιλονεικήσωσι τὴν ὑπεροχὴν ἐπὶ ματαιῶν πλεονεκτημάτων· διότι ἦμην ῥωμαλέος, νέος, φιδρὸς, εἶχον πρόσωπον, οὐχὶ ὡς τοῦτο τὸ ὅποιον βλέπετε, ἀλλὰ τοσοῦτω χάρειν, ὅσω εἶνε τοῦτο τόξα δουτείδε· καθότι ὁ χρόνος, αἱ μέριμναι καὶ ὁ πόλεμος, ἤτροτίασαν τὸ μέτωπόν μου, καὶ ἔσβυσαν τὴν ζωγρότητα μου· καὶ οἱ συγγε-

(1) Συγχωρητέα ἢ παραβολὴ αὕτη εἰς Πολωνόν, οὗτινος ἢ χώρα κέρου πλουσιώτερον ἔχει τ' ἀλιτωρυχεῖα. Σημ. τ. Βέρωνος

νεῖς μου αὐτοὶ ἤθελον δυσκόλως μὲ ἀνγκνωρίσει, παραβάλλοντες
 τὸ παρελθὸν πρὸς τὸ παρὸν μου· ἄλλως τε, ἡ μεταβολὴ αὐτὴ
 ἔγεινε πολὺ πρὶν ἢ τὸ γῆρας ἐκλέξῃ τὰ χαρακτηριστικὰ μου ὡς
 σελίδας τῶν χρονικῶν του. Γνωρίζετε ὅτι ἡ ἡλικία δὲν κλάττωσεν
 τὴν ἰσχὺν μου, τὸ θάρρος μου καὶ τὸν νοῦν μου, ἄνευ τῶν ὁποίων
 δὲν θὰ ἔμην τόσα ἐνταῦθα, διηγούμενος εἰς ὑμᾶς ἀρχαῖα ἱστορή-
 ματα, ὑποκάτω δρυὸς, μόνον στεγασμὸν ἔχων ἀνχαστρον οὐρανόν.
 Ἀλλ' ἐξακολουθῶ ἡ καλλοιὴ τῆς Θηρεσίας, — μου φαίνεται
 εἰσέτι ὅτι τὴν βλέπω διαβαίνουσαν πρὸ τῆς καστανέας ἐκείνης,
 τόσον ζωηρὰ καὶ θερμὴ εἶνε ἡ ἀνάμνησις της εἰς τὴν ψυχὴν μου·
 καὶ ὁμοῦς ἀδυνατῶ νὰ εὐρω ἐκφράσεις ἵνα σᾶς παραστήσω πῶς ἦτο
 πλασμένη ἐκεῖ π τὴν ὁποίαν τόσον ἡγάπων· εἶχε τὸν ἀσιατικὸν
 ἐκείνιον ὄφθαλμόν, ἀποτέλεσμα μίγματος τοῦ τουρκικοῦ κάλλους
 μετὰ τοῦ πολωνικοῦ ἡμῶν αἵματος· ὀρθοκλινὸν μέλανα, ὡς ὁ ὑπε-
 ράνω ἡμῶν ἐκτεινόμενος· ἤδη οὐρανός· ἐτόξευεν ὁμοῦς ἰλιπρόν τε
 φῶς, ὡς ἡ πρώτη ἀνατολὴ τῆς σελήνης κατὰ τὸ μεσοῦκτιον.
 Οἱ μεγάλοι ἐκεῖνοι μέλανες ὀρθοκλμοὶ της, οἵτινες ἐρχίνοντο πλέον-
 τες ἐντὸς κυμάτων φωτός, καὶ ὡσεὶ ἀναλίοντες ἐντὸς τῶν ἰδίων
 αὐτῶν ἀκτίνων, ἦσαν ὅλοι ἔρωι, ἠδυπάθειαι, καὶ πῦρ. Ὁμοιάζον
 τὰ βλέμματα τῶν ἀγίων, οἵτινες ἐκπνέοντες ἐπὶ τοῦ ἰκρίωματος
 εἰρήρουν πρὸς τὸν οὐρανὸν τοῦ πλήρεις ἐκστάσεως ὀρθοκλμοῦ
 των, ὡς ἂν ἐχκίροντο ἀποθνήσκοντες. Τὸ μέτωπόν της ὁμοιάζε
 κίτροπτερον λίμνης κατὰ θερινήν τινα ἡμέραν, ὅτε ὁ ἥλιος χρυ-
 σώνει μὲ τὸ πῦρ του τὰ διαυγῆ της νάματα, τὰ κύματά της οὐ-
 δέν ἐκβάλλουσι ψιθυρισμόν, καὶ ὁ οὐρανὸς ἐγκατοπτρίζεται εἰς
 τὰ κρυστάλλινα ὕδατά της. Αἱ παρειαὶ της καὶ τὰ χεῖλη της . . .
 — Ἀλλὰ πρὸς τί νὰ ἐξακολουθῶ; — Τὴν ἡγάπων τότε, — τὴν
 αγαπῶ εἰσέτι· καὶ ὅσοι μὲ ὁμοιάζουσιν, εἴτε εὐτυχεῖς εἴτε δυστυ-
 χεῖς, ἀγαπῶσι μὲ ἀγρίαν παρφορὰν· ἡμεῖς ἀγαπῶμεν καὶ εἰς αὐ-
 τὴν εἰς τὴν μανίαν μας, καὶ διωκόμεθα μέχρι τοῦ γήρατος· αὐτοῦ
 ὑπὸ τῆς κούρης τοῦ παρελθόντος σκιᾶ· τοιοῦτο· ὅτι ἦγε ὁ Μω-
 ζέπης μέχρι τῆς ἐσχάτης του πνεύσεως.

6.

Είδομεν ἀλλήλους, — τὰ βλέμματα ἡμῶν συνηντήθησαν, — τὴν εἶδον καὶ ἐστέναζα· δὲν μοὶ ὠμίλησεν ἐκείνη, καὶ ὅμως μοὶ ἀπεκρίθη· ἀπείρους τόπους ἀκούομεν, ἀπειρα σημεῖα βλέπομεν, καὶ οὐδεὶς ἐν τούτοις δύναται νὰ τὰ ἐξηγήσῃ· εἶνε ἀκούσοι σπινθηρες τῆς διαόσιας, διεκρεύγοντες τὴν κατατεθλιμμένην καρδίαν, καὶ παρὰδόξον τινα συναποτελοῦντες· γλώσσα, μυστηριώδη συγχρόνως καὶ ἐκπραστικώτατην· κρῖκοι τῆς πυρώδους ἐκείνης ἀλύσσεως, ἣτις ἐνώνει νέεε καρδίας καὶ νέεε ψυχᾶς, ἀκουσίως αὐτῶν, ὡς τὸ ἠλεκτρικὸν μέταλλον, ὅπερ διχθεῖβάζει, ἀγνοοῦμεν πῶς, τὴν παμφάγον φλόγα. — Εἶδον κ' ἐστέναζα· ἐκλαυτα ὅμως ἐν σιωπῇ, καὶ περιωρίσθην, καίτοι μετὰ λύπης, ἐντὸς τῶν ὁρίων δειλῆς συστολῆς παρρησιασθῆν τέλοε εἰε αὐτῇ, καὶ ἠδυνήθην ἐκ διαλειμμάτων νὰ συνδιαλεγόμεθα, χωρὶε νὰ ἐγείρωμεν ὑποψίας. — Τότε, ὦ! τότε μόνον ἐπεθύμητα καὶ ἀπεράσιεα νὰ λαλήσω· ἀλλ' ἀσθενεῖε, τρέμοντεε, οἱ λόγοι ἐξέπνεον ἐπὶ τῶν χειλέων μου. Ἡμέραν τινὰ τέλοε, — εἶνε εἶδόε, τι παιγνίου, ἀσκόπου διάσκεδάσεωε, δι' ἧε καθιστᾶ τιε ταχύτερον τὸν χρόνον· εἶνε . . . — ελησμόνησα τ' ὄνομά του· — τὸ ἐπαίζαμεν ἐκείνη κ' ἐγῶ, ἀγνοῶ ἐκ τίνουε παραδόξου συμπτώσεωε· ὀλίγον μ' ἔμελλε ἂν ἐκέρδιζε ἢ ἔχανε· μ' ἤρκει μόνον νὰ εὔρισκομαι εἰε θέσιν ν' ἀκούω καὶ νὰ βλέπω τὸ ὄν, ὅπερ ὑπὲρ πᾶν ἄλλο ἠγάπων. — Τὴν παρετήρουν ὡε φρουρόε, (εθε καὶ οἱ ἰδιοίμιεε τόσον καλῶε νὰ ἐκτελέσωε τὸ καθῆκόν των τὴν ζορεράν αὐτῇν νύκτα), ὅταν ἐνόμισε ὅτι τιν εἶδον, καὶ δὲν ἠπατώμεν, σκεπτικῆν, μὴ προσέχουταν οὐδόλωε εἰε τὸ παίγνιον, ἀδιεφοροῦσαν ἂν ἔχανε ἢ ἐκέρδιζε, κ' ἐξακολουθοῦσαν ἐν τούτοιε νὰ παίζη ὤραε ὀλοκλήρουε, ὡε ἐὰν ἢ θέληεε αὐτῆε τὴν εἶχε προτιλίωεε εἰε τὴν θέσιν ἐκείνην, ἀλλὰ πρὸε πάντα αἴλου ἢ κέρδουε σκοπόν. Τότε μοὶ ἐπιθεε ταχὺε ὡε ἀστραπή διαλαμπεράε, ὅτι ἐνουπλήγεε τιε εἰε τὸ ἦθοε τιε, ὅπερ μ' ἔλεγε νὰ μὴ ἀπελεισθῶ· καὶ πᾶρυτα ὠμίλησα· οἱ λόγοι μου ἦταν ἀσυνάρτατοι, χωρὶε εὐγλωττία· ἐν τούτοιε μὲ ἠερόαθη· — ἀρκεῖ —

ὁ ἀπαξ ἀκροαζόμενος θέλει καὶ δεύτερον ἀκροασθῆ· ἡ καρδία του βαθαίως δὲν εἶνέ ἐκ πάγου, καὶ ἡ ἀρνητικὴ ἄλλως τε δὲν εἶνε αἰ νέκκλιτος.

7.

Ἠγάπησα, ἠγαπήθην. — Λέγουσι, μεγαλειότατῃ, ὅτι δὲν ἐγνωρίσατε ποτὲ τὰς γλυκαίας αὐτὰς ἀδυναμίας. Ἐάν ᾗνε οὕτως θὰ συν-έμω τὴν διήγησιν τῶν τέρψεων καὶ τῶν ὀδυνῶν μου· ᾗθελε σὰς φανῆ ἄσκοπος καὶ ὀλιγρὰ· ἀλλὰ δὲν ἐγεννήθησαν πᾶντες οἱ ἄνθρωποι ὅπως βασιλεύωσι τῶν παθῶν των, ἢ ἐαυτῶν αἰ; ὑμεῖς. Εἶμαι, — ἢ μᾶλλον ἤμην, — ἠγεμῶν· ἐκυβέρνησα χιλιάδας ἀνθρώπων, ἠδυνήθην νὰ ὀδηγήσω αὐτοῦ; εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ κινδύου καὶ τῆ; σφαγῆς· ἀλλ' οὐδέποτε ἠδυνήθην καὶ ἐμαυτὸν νὰ κυβερνήσω ἐπίτη;. — Ἀλλ' ἄς ἐξηκαλουθῆσωμεν· ἠγάπησα καὶ ἀντηγαπήθην· εἶνε εὐδαίμων τύχη, τῆ ἀληθείᾳ, ἀλλ' ὅταν ἡ εὐδαιμονία αὐτῆ φθίνῃ τὸ ἔπακρον, ἀπολήγει εἰς δυστυχίαν. — Τὴν ἐβλεπον κρυφίως, καὶ ἡ ὥρα, ἦτι; μ' ἔφερεν εἰς τὸν ἰδιαιτερον τῆ; κυρίας θάλαμον, ἦτο δῶρον σκληρᾶς προσδοκίης. Οὐδὲν ἦταν αἱ ἡμέραι καὶ αἱ νύκτες μου, — δὲν ἔζων πλέον ἢ διὰ τὴν ὥραν ἐκείνην, πρὸς ἣν οὐδὲν ἄλλο ἔξιον παραβολῆ; μοῖ παρέχει ἡ μνήμη μου, καθ' ὅλον τὸ μακρὸν μεταξὺ τῆ; νεότητος καὶ τοῦ γήρατός μου διάστημα. — Τὴν Οὐκρύνην αὐτῆν ᾗθελον δῶσει διὰ ν' ἀπολύσω πάλιν τοιαύτα; βίου στιγμᾶς — καὶ νὰ γίνω πάλιν ἀκόλουθος, εὐτυχῆ; ἀκόλουθος, κύριος τρυφερᾶ; καρδίας καὶ τοῦ ἰδίου του ξίφους, καὶ μόον θησαυρόν του ἔχων τὰ δῶρα ταῦτα τῆ; φύσεως, τὴν νεότητα καὶ τὴν υγείαν. — Τὴν ἐβλεπον κρυφίως. — Τινέ; νομιζουσιν, ὅτι διπλῆ ἵπρρει εὐχαριστήσις τῶν τοιούτων συνεντεύσεων· δὲν μὲ φαίνεται. Ἦθελον δῶσει τὴν ζωὴν μου, ὅπως μόον δυνηθῶ νὰ τὴν ὀνομάσω ἰδικήν μου ἐνώπιον γῆ; καὶ οὐρανοῦ· διότι πολλάκι; προ-προνοήθην ὅτι ἤμην ἠναγκασμένος κρυφίως νὰ τὴν βλέπω.

(ἀκολουθεῖ).